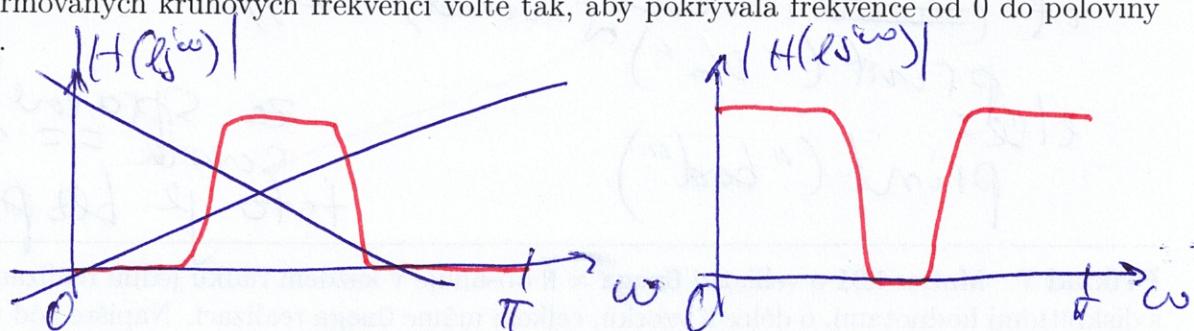

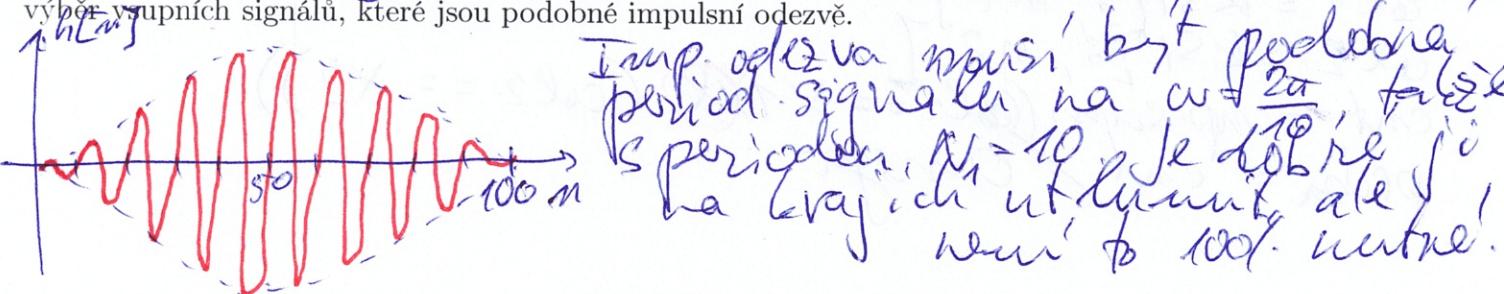
Semestrální zkouška ISS, řádný termín, 20.1.2025, skupina A

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: Raf
 (prosím čitelně!)

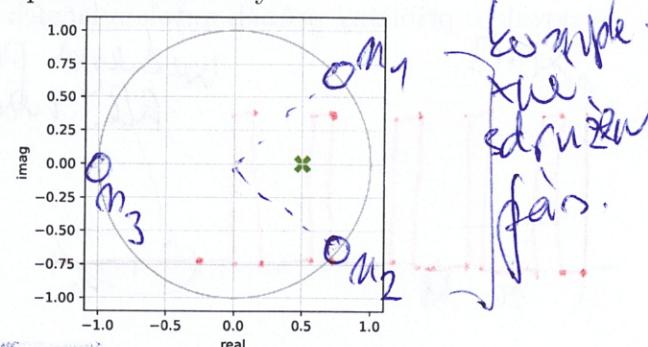
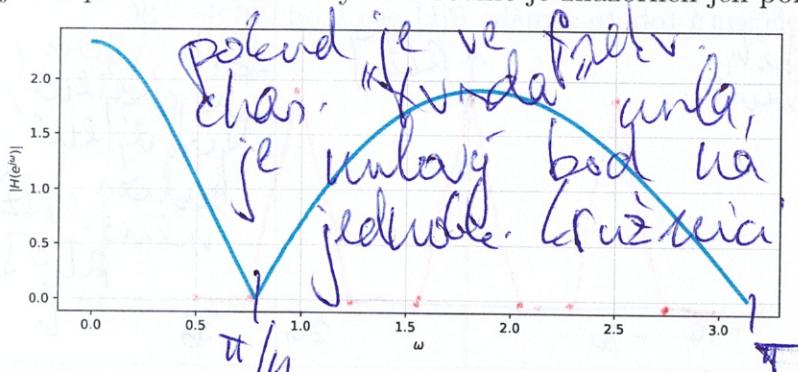
Příklad 1 Nakreslete příklad modulu frekvenční charakteristiky $|H(e^{j\omega})|$ číslicového filtru typu pásmová zádrž. Osu normovaných kruhových frekvencí volte tak, aby pokrývala frekvence od 0 do poloviny vzorkovací frekvence.

Příklad 2 Nakreslete impulsní odezvu $h[n]$ číslicového filtru typu pásmová propust s maximem frekvenční charakteristiky na $\omega = \frac{2\pi}{10}$ rad. Její délka nechť je $N = 100$ vzorků. Pomůcka: principem filtrování je výběr výstupních signálů, které jsou podobné impulsní odezvě.

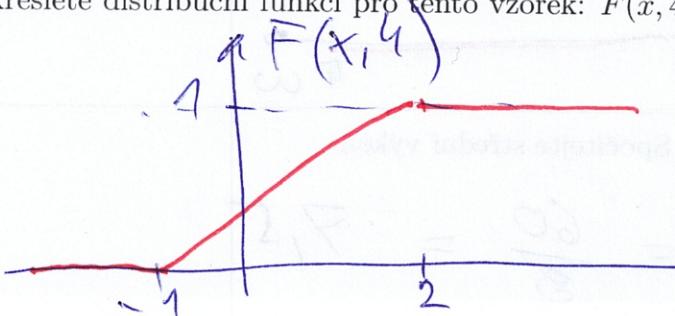
Příklad 3 Na obrázku je modul frekvenční charakteristiky číslicového filtru, jehož přenosová funkce má jeden pól a 3 nulové body. V z-rovině je znázorněn jen pól. Doplňte nulové body.

Příklad 4 V tabulce jsou dány dva diskrétní signály o délce $N = 3$. Vypočtěte a zapište všechny nenulové vzorky jejich lineární konvoluce $y[n] = x_1[n] \star x_2[n]$. Pozor, tabulkou budete možná muset rozšířit.

n	0	1	2	3	4
$x_1[n]$	1	2	3		
$x_2[n]$	1	0	3		
$y[n]$	1	2	6	6	9

Příklad 5 Hodnoty náhodného signálu $\xi(n)$ pro vzorek $n = 4$ jsou rovnoměrně rozděleny od -1 do 2. Nakreslete distribuční funkci pro tento vzorek: $F(x, 4)$.

Polead jste povídali obor hodnot ξ za diskrétní a $F(x_i, 4)$ jsou "schodčky", je to ok :)

Příklad 6 V poli p o velikosti N_p jsou uloženy hodnoty funkce hustoty rozdělení pravděpodobnosti (PDF) $p(x, n)$. Napište kód v C, Python/NumPy nebo pseudokód pro ověření, že se jedná o korektní PDF. Víte, že osa x byla vzorkována s rovnoměrným krokem, ten je v proměnné Delta.

```

suma = np.sum(p) * Delta
if (suma isclose(suma, 1.0)):
    print("OK")
else:
    print("bad")

```

za správné bereme i
suma == 1.0, ale
toto je bezpečnější.

Příklad 7 Matice KSI o velikosti $\Omega \times N$ obsahuje v každém řádku jednu realizaci náhodného signálu s diskrétními hodnotami, o délce N vzorků, celkem máme Ω realizací. Napište kód v C, Python/NumPy nebo pseudokód pro určení sdružené pravděpodobnosti $P(X_1, X_2, n_1, n_2)$ že ve vzorku $n_1 = 5$ bude hodnota $X_1 = 17$ a ve vzorku $n_2 = 7$ bude hodnota $X_2 = 4$.

$$n1 = 5; X1 = 17; n2 = 7; X2 = 4;$$

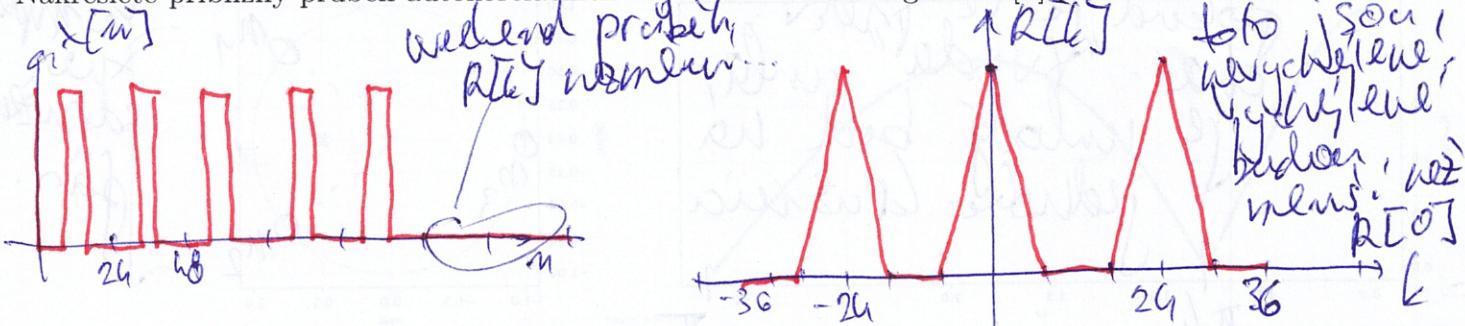
$$\text{col1} = \text{KSI}[:, n1]$$

$$\text{col2} = \text{KSI}[:, n2]$$

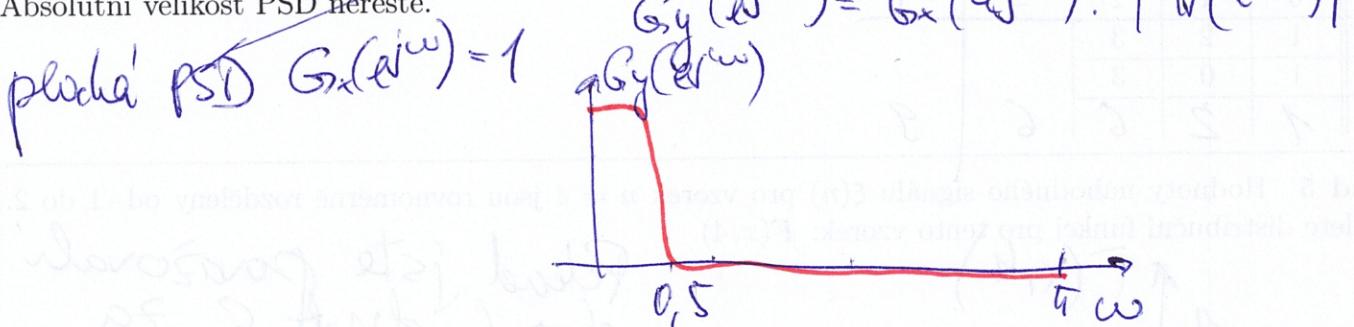
$$\text{cnt} = \text{np.sum}(\text{col1} == X1) \& (\text{col2} == X2))$$

$$\text{prob} = \text{cnt} / \Omega$$

Příklad 8 Náhodný signál $x[n]$ je týdenní záznam hodinové spotřeby elektřiny v továrně, která vyrábí denně od 08:00 do 16:00. Vzorkovací perioda je jedna hodina, takže záznam má $24 \times 7 = 168$ vzorků. Nakreslete přibližný průběh autokorelačních koeficientů tohoto signálu $R[k]$ pro k od -36 do +36.

Příklad 9 Vstupem číslisového filtru je bílý šum. Filtr je typu dolní propust s propustným pásmem do $\omega_p = 0.5$ rad. Nakreslete přibližně průběh spektrální hustoty výkonu (PSD) výstupního signálu. Osu normovaných kruhových frekvencí volte tak, aby pokryvala frekvence od 0 do poloviny vzorkovací frekvence. Absolutní velikost PSD nerešte.

Příklad 10 V tabulce je zadáno 8 vzorků signálu. Spočítejte střední výkon.

$$P_S = \frac{1}{N} \sum x^2[n]$$

n	0	1	2	3	4	5	6	7
$x[n]$	1	2	3	-1	-2	3	4	6
	1	4	9	1	4	9	16	36

$$P_S = \frac{60}{8} = 7.5$$

Příklad 11 Ternární signál nabývá se stejnou pravděpodobností $\frac{1}{3}$ hodnot -1, 0, +1. Signál je kvantován na 2 kvantovací hladiny, které jsou -0.5 a +0.5. Určete poměr signálu k šumu v decibellech. Vztah co nejvíce zjednodušte, ale nemusíte dojít až k závěrečnému číslu.

užitečný: $P_S = \frac{1}{3} \cdot 1^2 + \frac{1}{3} \cdot 0^2 + \frac{1}{3} \cdot 1^2 = \frac{2}{3}$

chyba: $P_E = \frac{1}{3} (0,5)^2 + \frac{1}{3} (0,5)^2 + \frac{1}{3} (0,5)^2 = 0,25$

$SNR = 10 \log_{10} \frac{\frac{2}{3}}{0,25} = 10 \log_{10} \frac{2}{0,75}$

Příklad 12 Napište konvoluční jádro (masku) o rozměrech 3×3 pro zesílení šikmých hran v obrázku. Můžete si vybrat, zda "šikmá" znamená "z kopce" nebo "do kopce".

-2	-1	0	
-1	0	1	
0	1	2	

nebo

0	-1	-2
1	0	-1
2	1	0

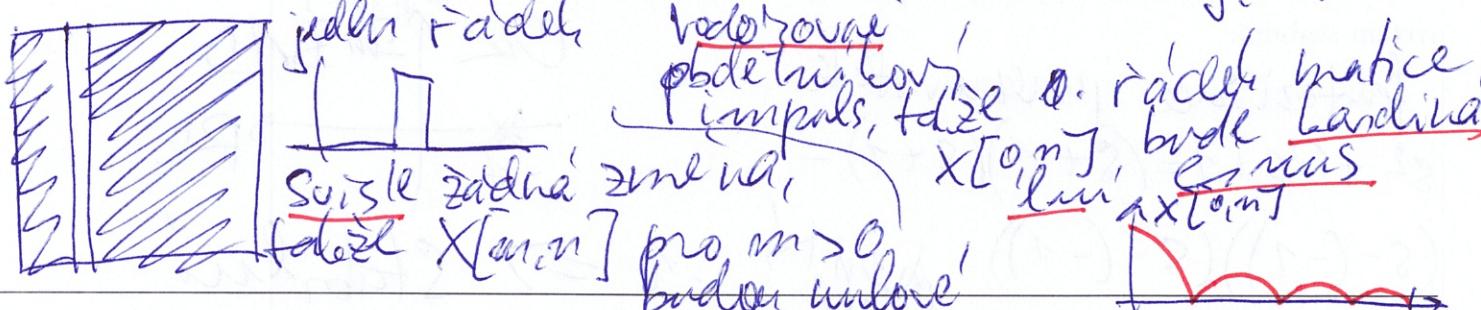
nebo
podobně

Příklad 13 Napište kód v C pro 2D konvoluci. Předpokládejte, že je obrázek v poli x o rozměrech $K \times K$ a konvoluční jádro (maska) v poli h o rozměrech $I \times I$, kde I je liché. Výsledek nechť je v poli y o rozměrech $K \times K$, které už je alokované. Okraje obrázku řešte nejjednodušším možným způsobem.

```
for (k = I/2; k < K - I/2; k++) {
    for (l = I/2; l < K - I/2; l++) {
        acc = 0.0;
        for (m = 0; m < I; m++)
            for (n = 0; n < I; n++)
                y[k][l] = acc;
    }
}
```

bez i++ jízdy...

Příklad 14 Nakreslete a/nebo slovně popište, jak bude vypadat modul 2D-DFT $|X[m, n]|$ obrázku $x[k, l]$ o rozměrech 100×100 . Obrázek je černý se svislým bílým pruhem širokým 10 pixelů. Černá je 0, bílá je 1. Na umístění pruhu výsledek nezáleží. Zabývejte se jen hodnotami pro $m, n \leq 50$.

Příklad 15 Signál se spojitým časem $x(t)$ je klesající lineární funkce $x(t) = 1 - 0.5t$. Určete hodnotu $\int_{-\infty}^{+\infty} x(t)\delta(t-4)dt$, kde $\delta(t)$ je Diracův impuls.

Dirac "násamplyje" signál
v čase, kde $(t=4)$

$$\therefore = 1 - 0,5 \cdot 4 = 1 - 2 = \underline{\underline{-1}}$$

Příklad 16 Periodický signál se spojitým časem $x(t)$ je periodický sled obdélníkových impulsů o šířce $\vartheta = 1 \mu s$ a výšce $D = 5$. Periode je $T_1 = 2 \mu s$. Určete absolutní hodnoty uvedených koeficientů Fourierovy řady tohoto signálu. Pomůcka $\text{sinc}(\frac{\pi}{2})=0.64$, $\text{sinc}(\frac{3\pi}{2})=-0.21$.

$$c_n = \frac{D\vartheta}{T_1} \text{sinc}\left(\frac{n\pi}{2} \cdot \omega_1\right) = \frac{5 \cdot 10^{-6}}{2 \cdot 5 \cdot 1} \text{sinc}\left(05 \cdot 10^6 \cdot \left(\frac{n\pi}{2}\right)\right) = \\ = \frac{5 \cdot 10^{-6}}{2 \cdot 10^{-6}} \text{sinc}\left(\frac{n\pi}{2}\right)$$

$$|c_0| = 2.5, |c_1| = 1.5, |c_2| = 0, |c_3| = |-2.5 \cdot 0.2| = 0.5$$

Příklad 17 Signál se spojitým časem $x(t)$ má spektrální funkci $X(j\omega)$. Napište vztah pro argument spektrální funkce zpožděného signálu $y(t) = x(t - 2)$.

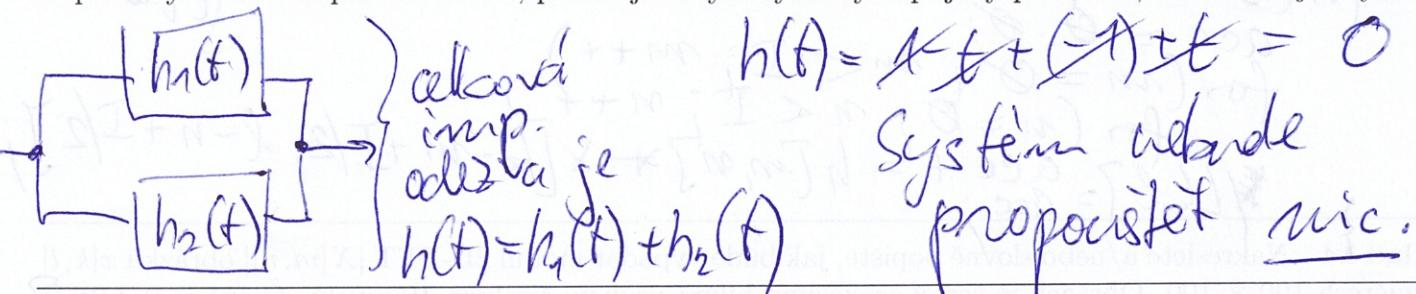
$$Y(j\omega) = X(j\omega) \cdot e^{-j\omega t} \quad \leftarrow \text{číslo je změna argumentu.}$$

$$\arg Y(j\omega) = \arg X(j\omega) - 2\omega$$

Příklad 18 Systémy se spojitým časem mají impulsní odezvy ve tvaru kladné a záporné "rampy":

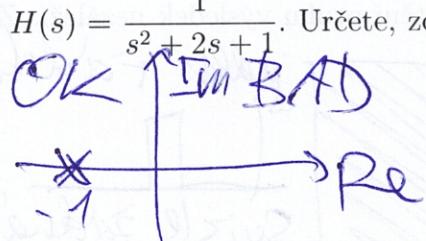
$$h_1(t) = \begin{cases} 1-t & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases} \quad h_2(t) = \begin{cases} -1+t & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Napište výslednou impulsní odezvu, pokud jsou tyto systémy zapojeny paralelně, a komentujte výsledek.

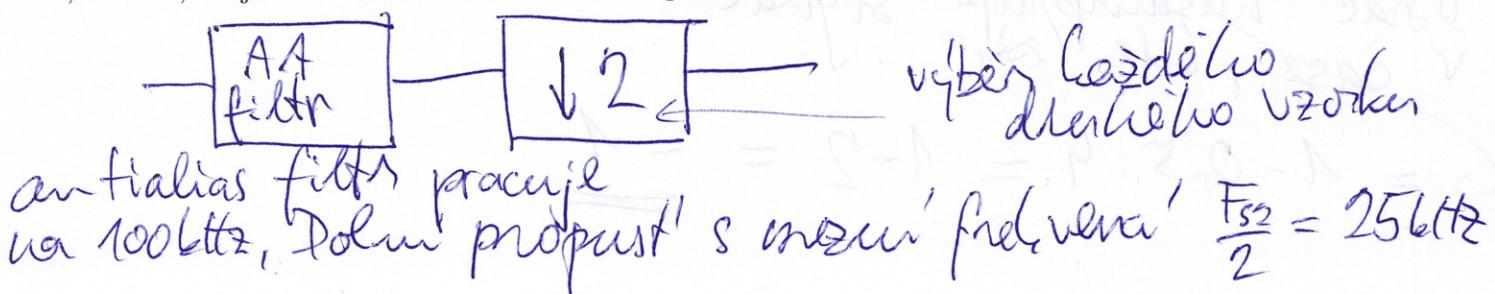

Příklad 19 Systém se spojitým časem má přenosovou funkci $H(s) = \frac{1}{s^2 + 2s + 1}$. Určete, zda je tento systém stabilní.

faktORIZACE jmenovatele
 $s^2 + 2s + 1 = (s+1)(s+1) =$
 $(s - (-1))(s - (-1))$ dvojité pol. $-1 \Rightarrow$ stabilní!

Příklad 20 Diskrétní signál má vzorkovací frekvenci $F_{s1} = 100 \text{ kHz}$. Je potřeba jej převzorkovat na $F_{s2} = 50 \text{ kHz}$. Napište postup nebo nakreslete schéma, jak toho dosáhnete. Pokud bude potřeba nejaký filtr, uveďte, na jaké vzorkovací frekvenci bude pracovat a jaká musí být jeho frekvenční charakteristika.

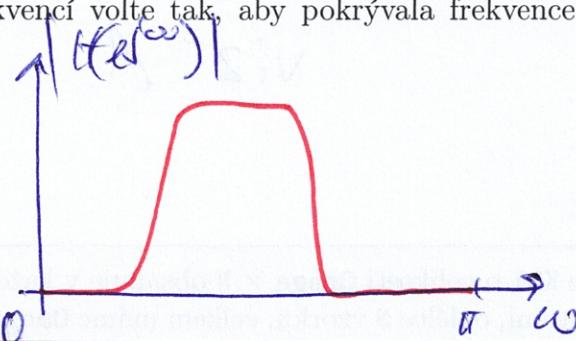

Semestrální zkouška ISS, řádný termín, 20.1.2025, skupina B

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: ..... *Def*
 (prosím čitelně!)

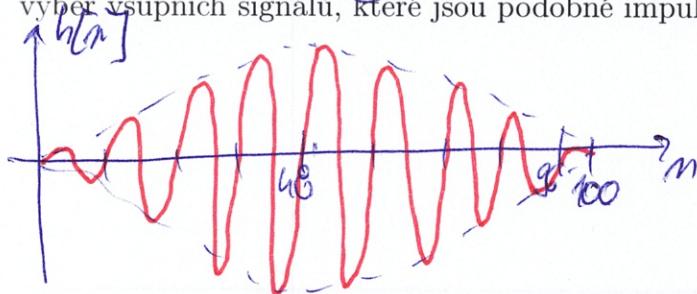
Příklad 1 Nakreslete příklad modulu frekvenční charakteristiky $|H(e^{j\omega})|$ číslicového filtru typu pásmová propust. Osu normovaných kruhových frekvencí volte tak, aby pokrývala frekvence od 0 do poloviny vzorkovací frekvence.

viz A

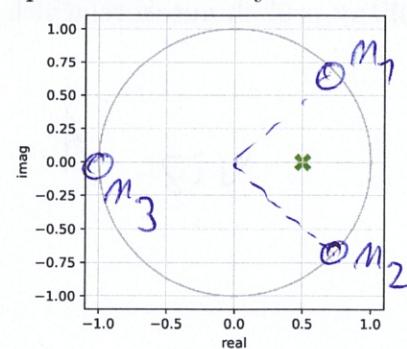
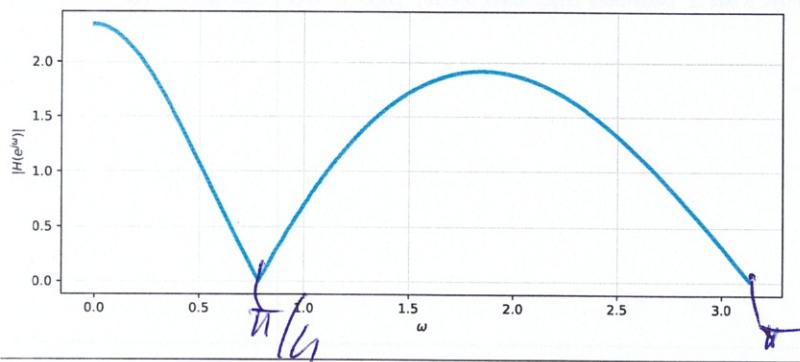

Příklad 2 Nakreslete impulsní odezvu $h[n]$ číslicového filtru typu pásmová propust s maximem frekvenční charakteristiky na $\omega = \frac{2\pi}{12}$ rad. Její délka nechť je $N = 100$ vzorků. Pomůcka: principem filtrování je výběr vysupních signálů, které jsou podobné impulsní odezvě.

viz A příloha N=12

Příklad 3 Na obrázku je modul frekvenční charakteristiky číslicového filtru, jehož přenosová funkce má jeden pól a 3 nulové body. V z-rovině je znázorněn jen pól. Doplňte nulové body.

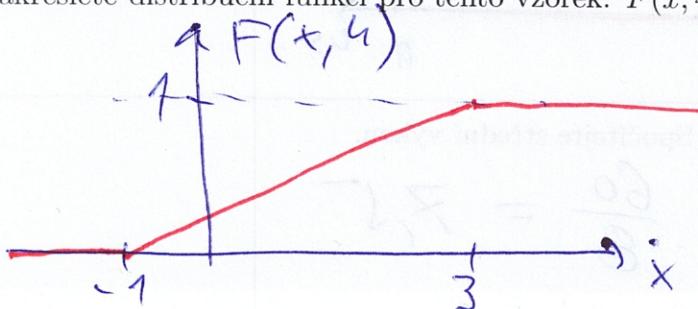

viz A

Příklad 4 V tabulce jsou dány dva diskrétní signály o délce $N = 3$. Vypočtěte a zapište všechny nenulové vzorky jejich lineární konvoluce $y[n] = x_1[n] * x_2[n]$. Pozor, tabulkou budete možná muset rozšířit.

n	0	1	2	3	4
$x_1[n]$	1	2	3		
$x_2[n]$	1	0	-1		
$y[n]$	1	2	2	-2	-3

Příklad 5 Hodnoty náhodného signálu $\xi(n)$ pro vzorek $n = 4$ jsou rovnoměrně rozděleny od -1 do 3. Nakreslete distribuční funkci pro tento vzorek: $F(x, 4)$.

viz A

Příklad 6 V poli p o velikosti Np jsou uloženy hodnoty funkce hustoty rozdělení pravděpodobnosti (PDF) $p(x, n)$. Napište kód v C, Python/Numpy nebo pseudokód pro ověření, že se jedná o korektní PDF. Víte, že osa x byla vzorkována s rovnoměrným krokem, ten je v proměnné Δ .

viz A

Příklad 7 Matice KSI o velikosti $\Omega \times N$ obsahuje v každém řádku jednu realizaci náhodného signálu s diskrétními hodnotami, o délce N vzorků, celkem máme Ω realizací. Napište kód v C, Python/Numpy nebo pseudokód pro určení sdružené pravděpodobnosti $\mathcal{P}(X_1, X_2, n_1, n_2)$ že ve vzorku $n_1 = 6$ bude hodnota $X_1 = 2$ a ve vzorku $n_2 = 69$ bude hodnota $X_2 = 4$.

$$n_1 = 6; X_1 = 2; n_2 = 69; X_2 = 4$$

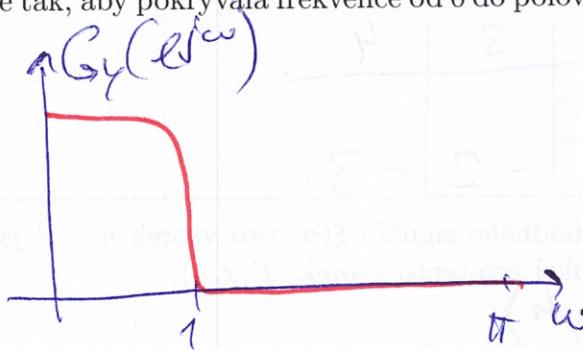
viz A

Příklad 8 Náhodný signál $x[n]$ je týdenní záznam hodinové spotřeby elektřiny v továrně, která vyrábí denně od 08:00 do 16:00. Vzorkovací perioda je jedna hodina, takže záznam má $24 \times 7 = 168$ vzorků. Nakreslete přibližný průběh autokorelačních koeficientů tohoto signálu $R[k]$ pro k od -36 do +36.

viz A

Příklad 9 Vstupem číslisového filtru je bílý šum. Filtr je typu dolní propust s propustným pásmem do $\omega_p = 1$ rad. Nakreslete přibližně průběh spektrální hustoty výkonu (PSD) výstupního signálu. Osu normovaných kruhových frekvencí volte tak, aby pokryvala frekvence od 0 do poloviny vzorkovací frekvence. Absolutní velikost PSD neřešete.

viz A

Příklad 10 V tabulce je zadáno 8 vzorků signálu. Spočítejte střední výkon.

n	0	1	2	3	4	5	6	7
$x[n]$	1	2	3	1	-2	-3	4	4
1	4	9	1	4	9	6	6	

$$P_S = \frac{60}{8} = 7,5$$

Příklad 11 Ternární signál nabývá se stejnou pravděpodobností $\frac{1}{3}$ hodnot $-1, 0, +1$. Signál je kvantován na 2 kvantovací hladiny, které jsou -0.5 a $+0.5$. Určete poměr signálu k šumu v decibellech. Vztah co nejvíce zjednodušte, ale nemusíte dojít až k závěrečnému číslu.

viz A

Příklad 12 Napište konvoluční jádro (masku) o rozměrech 3×3 pro zesílení šikmých hran v obrázku. Můžete si vybrat, zda "šikmá" znamená "z kopce" nebo "do kopce".

viz A

Příklad 13 Napište kód v C pro 2D konvoluci. Předpokládejte, že je obrázek v poli x o rozměrech $K \times K$ a konvoluční jádro (maska) v poli h o rozměrech $I \times I$, kde I je liché. Výsledek nechť je v poli y o rozměrech $K \times K$, které už je alokováno. Okraje obrázku řešte nejjednodušším možným způsobem.

viz A

Příklad 14 Nakreslete a/nebo slovně popište, jak bude vypadat modul 2D-DFT $|X[m, n]|$ obrázku $x[k, l]$ o rozměrech 100×100 . Obrázek je černý se svislým bílým pruhem širokým 10 pixelů. Černá je 0, bílá je 1. Na umístění pruhu výsledek nezáleží. Zabývejte se jen hodnotami pro $m, n \leq 50$.

viz A

Příklad 15 Signál se spojitým časem $x(t)$ je klesající lineární funkce $x(t) = 1 - 0.5t$. Určete hodnotu $\int_{-\infty}^{+\infty} x(t)\delta(t-3)dt$, kde $\delta(t)$ je Diracův impuls.

$$\text{viz } A \quad = 1 - 0.5 \cdot 3 = -0,5$$

Příklad 16 Periodický signál se spojitým časem $x(t)$ je periodický sled obdélníkových impulsů o šířce $\vartheta = 1 \mu s$ a výšce $D = 5$. Perioda je $T_1 = 2 \mu s$. Určete absolutní hodnoty uvedených koeficientů Fourierovy řady tohoto signálu. Pomůcka $\text{sinc}(\frac{\pi}{2}) = 0.64$, $\text{sinc}(\frac{3\pi}{2}) = -0.21$.

viz A

$$|c_0| = , |c_1| = , |c_2| = , |c_3| =$$

Příklad 17 Signál se spojitým časem $x(t)$ má spektrální funkci $X(j\omega)$. Napište vztah pro argument spektrální funkce zpožděného signálu $y(t) = x(t - 0.5)$.

viz A

$$\arg Y(j\omega) = \arg X(j\omega) - 0,5\omega$$

Příklad 18 Systémy se spojitým časem mají impulsní odezvy ve tvaru kladné a záporné "rampy":

$$h_1(t) = \begin{cases} 1-t & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases} \quad h_2(t) = \begin{cases} -1+t & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Napište výslednou impulsní odezvu, pokud jsou tyto systémy zapojeny paralelně, a komentujte výsledek.

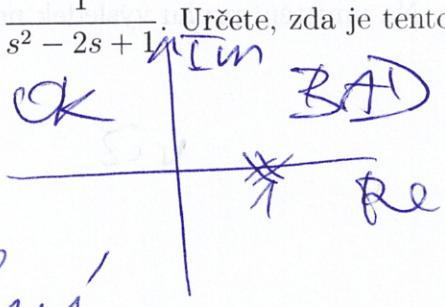
viz A

Příklad 19 Systém se spojitým časem má přenosovou funkci $H(s) = \frac{1}{s^2 - 2s + 1}$. Určete, zda je tento systém stabilní.

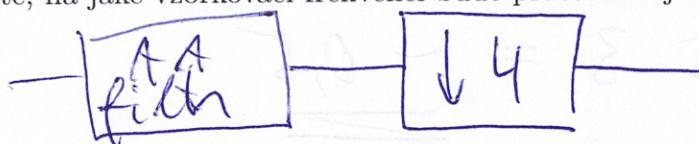
viz A

$$s^2 - 2s + 1 = (s-1)(s-1)$$

dvojí pól v $+1 \Rightarrow$ nestabilní

Příklad 20 Diskrétní signál má vzorkovací frekvenci $F_{s1} = 100 \text{ kHz}$. Je potřeba jej převzorkovat na $F_{s2} = 25 \text{ kHz}$. Napište postup nebo nakreslete schéma, jak toho dosáhnete. Pokud bude potřeba nejaký filtr, uveďte, na jaké vzorkovací frekvenci bude pracovat a jaká musí být jeho frekvenční charakteristika.

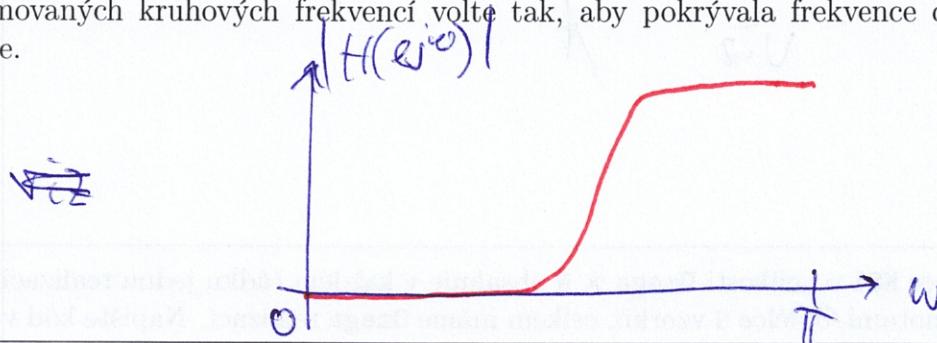
viz A

$$\text{mezí frekvence } \frac{F_{s2}}{2} = 12,5 \text{ kHz}$$

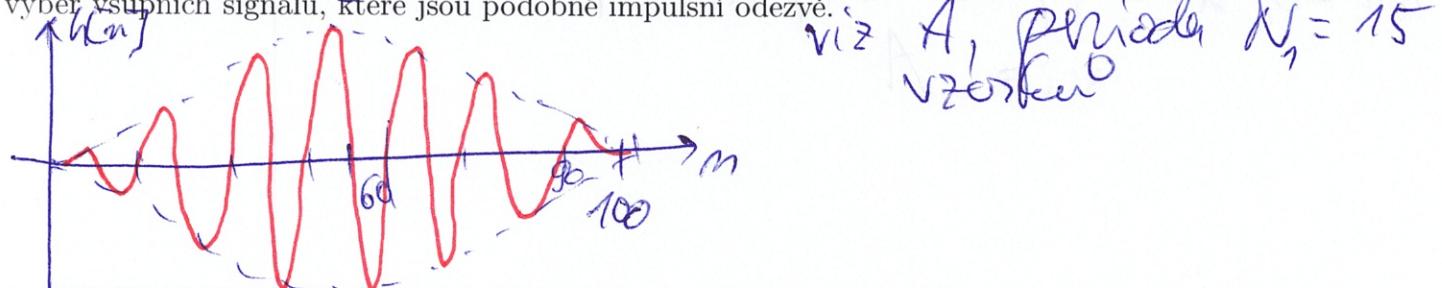
Semestrální zkouška ISS, řádný termín, 20.1.2025, skupina C

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: ..... Ref .....
 (prosím čitelně!)

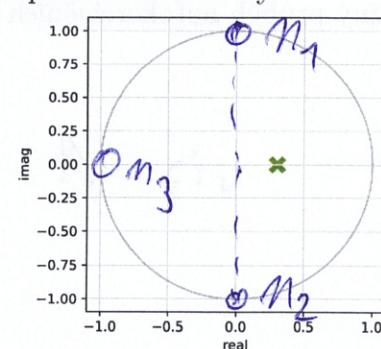
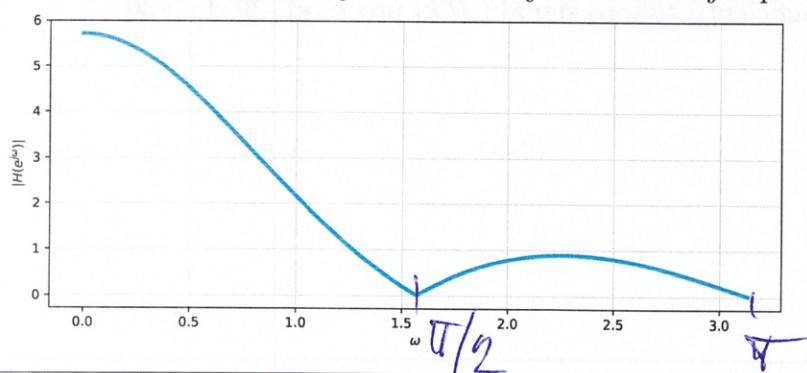
Příklad 1 Nakreslete příklad modulu frekvenční charakteristiky $|H(e^{j\omega})|$ číslicového filtru typu horní propustě. Osu normovaných kruhových frekvencí volte tak, aby pokrývala frekvence od 0 do poloviny vzorkovací frekvence.

Příklad 2 Nakreslete impulsní odezvu $h[n]$ číslicového filtru typu pásmová propustě s maximem frekvenční charakteristiky na $\omega = \frac{2\pi}{15}$ rad. Její délka nechť je $N = 100$ vzorků. Pomůcka: principem filtrování je výběr vysupních signálů, které jsou podobné impulsní odezvě.

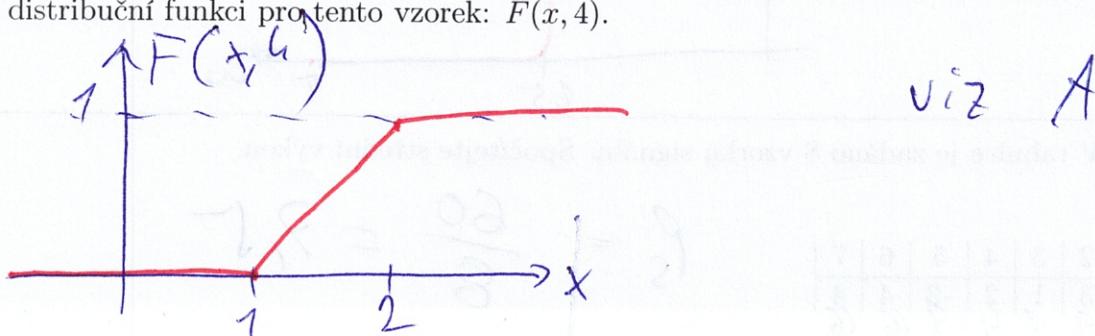
Příklad 3 Na obrázku je modul frekvenční charakteristiky číslicového filtru, jehož přenosová funkce má jeden pól a 3 nulové body. V z-rovině je znázorněn jen pól. Doplňte nulové body.

Příklad 4 V tabulce jsou dány dva diskrétní signály o délce $N = 3$. Vypočtěte a zapište všechny nenulové vzorky jejich lineární konvoluce $y[n] = x_1[n] * x_2[n]$. Pozor, tabulkou budete možná muset rozšířit.

n	0	1	2	3	4
$x_1[n]$	1	2	3		
$x_2[n]$	1	0	-2		
$y[n]$	1	2	1	-4	-6

Příklad 5 Hodnoty náhodného signálu $\xi(n)$ pro vzorek $n = 4$ jsou rovnoměrně rozděleny od 1 do 2. Nakreslete distribuční funkci pro tento vzorek: $F(x, 4)$.

Příklad 6 V poli p o velikosti Np jsou uloženy hodnoty funkce hustoty rozdělení pravděpodobnosti (PDF) $p(x, n)$. Napište kód v C, Python/Numpy nebo pseudokód pro ověření, že se jedná o korektní PDF. Víte, že osa x byla vzorkována s rovnoměrným krokem, ten je v proměnné Delta.

Viz A

Příklad 7 Matice KSI o velikosti $\Omega \times N$ obsahuje v každém řádku jednu realizaci náhodného signálu s diskrétními hodnotami, o délce N vzorků, celkem máme Ω realizací. Napište kód v C, Python/Numpy nebo pseudokód pro určení sdružené pravděpodobnosti $\mathcal{P}(X_1, X_2, n_1, n_2)$ že ve vzorku $n_1 = 8$ bude hodnota $X_1 = 4$ a ve vzorku $n_2 = 51$ bude hodnota $X_2 = 4$.

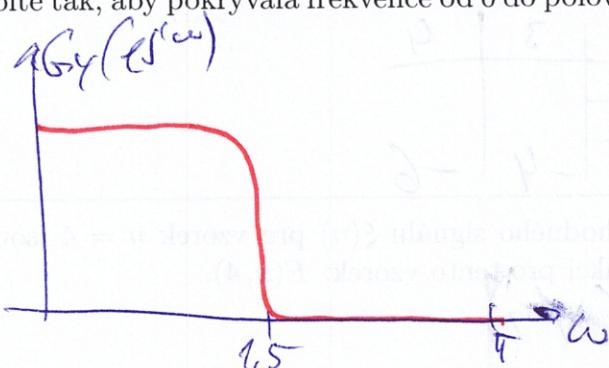
$$m1 = 8; X1 = 4; n2 = 51; X2 = 4$$

Viz A

Příklad 8 Náhodný signál $x[n]$ je týdenní záznam hodinové spotřeby elektřiny v továrně, která vyrábí denně od 08:00 do 16:00. Vzorkovací perioda je jedna hodina, takže záznam má $24 \times 7 = 168$ vzorků. Nakreslete přibližný průběh autokorelačních koeficientů tohoto signálu $R[k]$ pro k od -36 do +36.

Viz A

Příklad 9 Vstupem číslisového filtru je bílý šum. Filtr je typu dolní propust s propustným pásmem do $\omega_p = 1.5$ rad. Nakreslete přibližně průběh spektrální hustoty výkonu (PSD) výstupního signálu. Osu normovaných kruhových frekvencí volte tak, aby pokryvala frekvence od 0 do poloviny vzorkovací frekvence. Absolutní velikost PSD neřešete.

Příklad 10 V tabulce je zadáno 8 vzorků signálu. Spočítejte střední výkon.

n	0	1	2	3	4	5	6	7
$x[n]$	1	2	3	1	2	-3	4	6
1	4	9	1	4	9	6	6	6

$$\rho_s = \frac{60}{8} = 7,5$$

Příklad 11 Ternární signál nabývá se stejnou pravděpodobností $\frac{1}{3}$ hodnot $-1, 0, +1$. Signál je kvantován na 2 kvantovací hladiny, které jsou -0.5 a $+0.5$. Určete poměr signálu k šumu v deciBellech. Vztah co nejvíce zjednodušte, ale nemusíte dojít až k závěrečnému číslu.

viz A

Příklad 12 Napište konvoluční jádro (masku) o rozměrech 3×3 pro zesílení šikmých hran v obrázku. Můžete si vybrat, zda "šikmá" znamená "z kopce" nebo "do kopce".

viz A

Příklad 13 Napište kód v C pro 2D konvoluci. Předpokládejte, že je obrázek v poli x o rozměrech $K \times K$ a konvoluční jádro (maska) v poli h o rozměrech $I \times I$, kde I je liché. Výsledek nechť je v poli y o rozměrech $K \times K$, které už je alokováno. Okraje obrázku řešte nejjednodušším možným způsobem.

viz A

Příklad 14 Nakreslete a/nebo slovně popište, jak bude vypadat modul 2D-DFT $|X[m, n]|$ obrázku $x[k, l]$ o rozměrech 100×100 . Obrázek je černý se svislým bílým pruhem širokým 10 pixelů. Černá je 0, bílá je 1. Na umístění pruhu výsledek nezáleží. Zabývejte se jen hodnotami pro $m, n \leq 50$.

viz A

Příklad 15 Signál se spojitým časem $x(t)$ je klesající lineární funkce $x(t) = 1 - 0.5t$. Určete hodnotu $\int_{-\infty}^{+\infty} x(t)\delta(t-2)dt$, kde $\delta(t)$ je Diracův impuls.

$$\text{viz } A \quad = 1 - 0.5 \cdot 2 = \underline{\underline{0}}$$

Příklad 16 Periodický signál se spojitým časem $x(t)$ je periodický sled obdélníkových impulsů o šířce $\vartheta = 1 \mu s$ a výšce $D = 5$. Periode je $T_1 = 2 \mu s$. Určete absolutní hodnoty uvedených koeficientů Fourierovy řady tohoto signálu. Pomůcka $\text{sinc}(\frac{\pi}{2}) = 0.64$, $\text{sinc}(\frac{3\pi}{2}) = -0.21$.

viz A

$$|c_0| = , |c_1| = , |c_2| = , |c_3| =$$

Příklad 17 Signál se spojitým časem $x(t)$ má spektrální funkci $X(j\omega)$. Napište vztah pro argument spektrální funkce zpožděného signálu $y(t) = x(t - 0.3)$.

viz A

$$\arg Y(j\omega) = \arg X(j\omega) - 0.3 \omega$$

Příklad 18 Systémy se spojitým časem mají impulsní odezvy ve tvaru kladné a záporné "rampy":

$$h_1(t) = \begin{cases} 1-t & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases} \quad h_2(t) = \begin{cases} -1+t & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Napište výslednou impulsní odezvu, pokud jsou tyto systémy zapojeny paralelně, a komentujte výsledek.

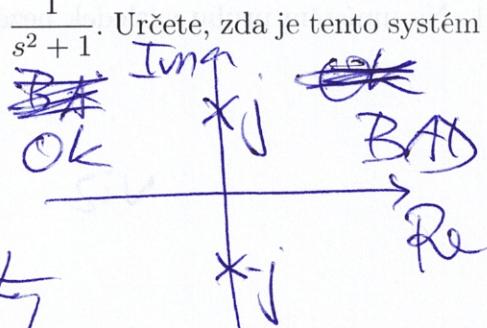
viz A

Příklad 19 Systém se spojitým časem má přenosovou funkci $H(s) = \frac{1}{s^2 + 1}$. Určete, zda je tento systém stabilní.

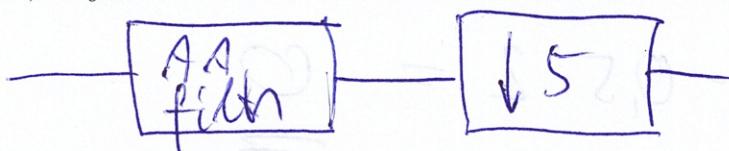
viz A

$$s^2 + 1 = (s+j)(s-j)$$

póly v $\pm j$ $\Rightarrow$ namezí stability

Příklad 20 Diskrétní signál má vzorkovací frekvenci $F_{s1} = 100 \text{ kHz}$. Je potřeba jej převzorkovat na $F_{s2} = 20 \text{ kHz}$. Napište postup nebo nakreslete schéma, jak toho dosáhnete. Pokud bude potřeba nejaký filtr, uveďte, na jaké vzorkovací frekvenci bude pracovat a jaká musí být jeho frekvenční charakteristika.

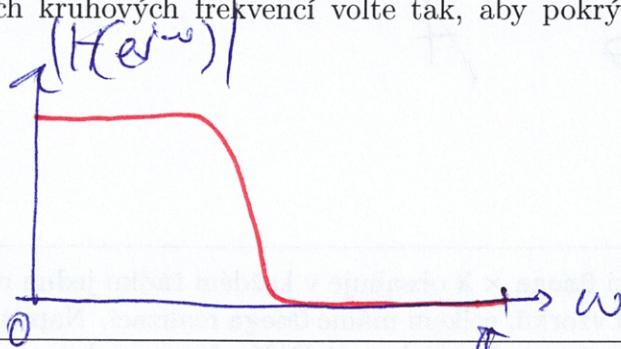
viz A

$$\text{maximální frekvence } \frac{F_{s2}}{2} = 10 \text{ kHz}$$

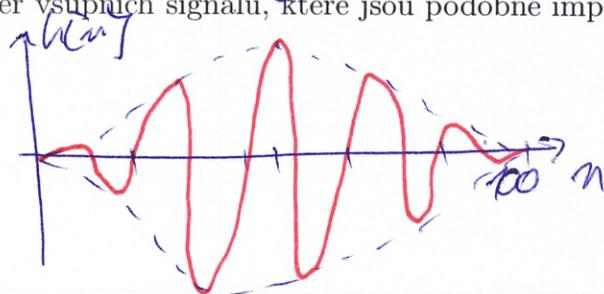
Semestrální zkouška ISS, řádný termín, 20.1.2025, skupina D

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: ..... Ref.....
 (prosím čitelně!)

Příklad 1 Nakreslete příklad modulu frekvenční charakteristiky $|H(e^{j\omega})|$ číslicového filtru typu dolní propust. Osu normovaných kruhových frekvencí volte tak, aby pokrývala frekvence od 0 do poloviny vzorkovací frekvence.

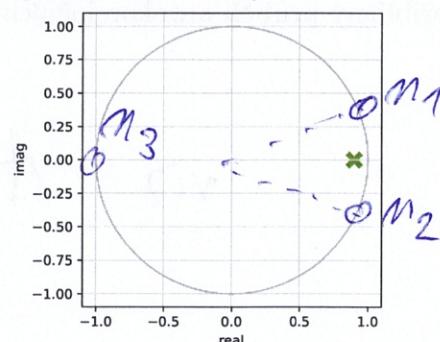

Příklad 2 Nakreslete impulsní odezvu $h[n]$ číslicového filtru typu pásmová propust s maximem frekvenční charakteristiky na $\omega = \frac{2\pi}{20}$ rad. Její délka nechť je $N = 100$ vzorků. Pomůcka: principem filtrování je výběr vysupních signálů, které jsou podobné impulsní odezvě.

viz A   perioda $N = 20$ vzorků

Příklad 3 Na obrázku je modul frekvenční charakteristiky číslicového filtru, jehož přenosová funkce má jeden pól a 3 nulové body. V z-rovině je znázorněn jen pól. Doplňte nulové body.

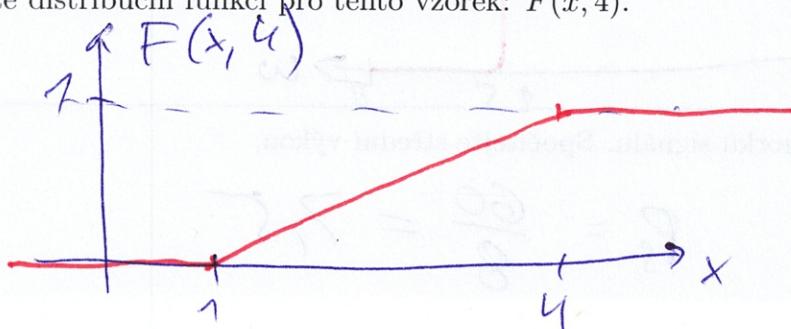

viz A

Příklad 4 V tabulce jsou dány dva diskrétní signály o délce $N = 3$. Vypočtěte a zapište všechny nenulové vzorky jejich lineární konvoluce $y[n] = x_1[n] * x_2[n]$. Pozor, tabulkou budete možná muset rozšířit.

n	0	1	2	3	4
$x_1[n]$	1	2	3		
$x_2[n]$	1	0	2		
$y[n]$	1	2	5	4	6

Příklad 5 Hodnoty náhodného signálu $\xi(n)$ pro vzorek $n = 4$ jsou rovnoměrně rozděleny od 1 do 4. Nakreslete distribuční funkci pro tento vzorek: $F(x, 4)$.

viz A

Příklad 6 V poli p o velikosti Np jsou uloženy hodnoty funkce hustoty rozdělení pravděpodobnosti (PDF) $p(x, n)$. Napište kód v C, Python/Numpy nebo pseudokód pro ověření, že se jedná o korektní PDF. Víte, že osa x byla vzorkována s rovnoměrným krokem, ten je v proměnné Δ .

viz A

A

Příklad 7 Matice KSI o velikosti $\Omega \times N$ obsahuje v každém řádku jednu realizaci náhodného signálu s diskrétními hodnotami, o délce N vzorků, celkem máme Ω realizací. Napište kód v C, Python/Numpy nebo pseudokód pro určení sdružené pravděpodobnosti $\mathcal{P}(X_1, X_2, n_1, n_2)$ že ve vzorku $n_1 = 20$ bude hodnota $X_1 = 12$ a ve vzorku $n_2 = 77$ bude hodnota $X_2 = 4$.

$$n_1 = 20 \text{ i } X_1 = 12 \text{ i } n_2 = 77 \text{ i } X_2 = 4$$

viz A

Příklad 8 Náhodný signál $x[n]$ je týdenní záznam hodinové spotřeby elektřiny v továrně, která vyrábí denně od 08:00 do 16:00. Vzorkovací perioda je jedna hodina, takže záznam má $24 \times 7 = 168$ vzorků. Nakreslete přibližný průběh autokorelačních koeficientů tohoto signálu $R[k]$ pro k od -36 do +36.

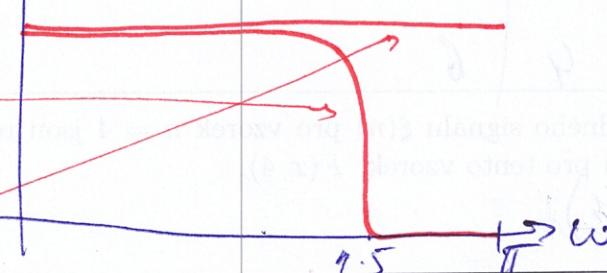
viz A

Příklad 9 Vstupem číslisového filtru je bílý šum. Filtr je typu dolní propust' s propustným pásmem do $\omega_p = 25$ rad. Nakreslete přibližně průběh spektrální hustoty výkonu (PSD) výstupního signálu. Osu normovaných kruhových frekvencí volte tak, aby pokryvala frekvence od 0 do poloviny vzorkovací frekvence. Absolutní velikost PSD neřešete.

$$q(G)(\omega)$$

chyba: (něco
být 2.5 rad
bereme vysoký
do 2.5 i
all-pass)

Příklad 10 V tabulce je zadáno 8 vzorků signálu. Spočítejte střední výkon.

n	0	1	2	3	4	5	6	7
$x[n]$	1	2	3	1	2	3	-4	4
	16	9	1	4	9	16		
	16	9	1	4	9	16		

$$P_S = \frac{60}{8} = 7,5$$

Příklad 11 Ternární signál nabývá se stejnou pravděpodobností $\frac{1}{3}$ hodnot $-1, 0, +1$. Signál je kvantován na 2 kvantovací hladiny, které jsou -0.5 a $+0.5$. Určete poměr signálu k šumu v decibellech. Vztah co nejvíce zjednodušte, ale nemusíte dojít až k závěrečnému číslu.

viz A

Příklad 12 Napište konvoluční jádro (masku) o rozměrech 3×3 pro zesílení šikmých hran v obrázku. Můžete si vybrat, zda "šikmá" znamená "z kopce" nebo "do kopce".

viz A

Příklad 13 Napište kód v C pro 2D konvoluci. Předpokládejte, že je obrázek v poli x o rozměrech $K \times K$ a konvoluční jádro (maska) v poli h o rozměrech $I \times I$, kde I je liché. Výsledek nechť je v poli y o rozměrech $K \times K$, které už je alokováno. Okraje obrázku řešte nejjednodušším možným způsobem.

viz A

Příklad 14 Nakreslete a/nebo slovně popište, jak bude vypadat modul 2D-DFT $|X[m, n]|$ obrázku $x[k, l]$ o rozměrech 100×100 . Obrázek je černý se svislým bílým pruhem širokým 10 pixelů. Černá je 0, bílá je 1. Na umístění pruhu výsledek nezáleží. Zabývejte se jen hodnotami pro $m, n \leq 50$.

viz A

Příklad 15 Signál se spojitým časem $x(t)$ je klesající lineární funkce $x(t) = 1 - 0.5t$. Určete hodnotu $\int_{-\infty}^{+\infty} x(t)\delta(t-1)dt$, kde $\delta(t)$ je Diracův impuls.

$$\text{viz A} = 1 - 0,5 \cdot 1 = \underline{\underline{0,5}}$$

Příklad 16 Periodický signál se spojitým časem $x(t)$ je periodický sled obdélníkových impulsů o šířce $\vartheta = 1 \mu s$ a výšce $D = 5$. Perioda je $T_1 = 2 \mu s$. Určete absolutní hodnoty uvedených koeficientů Fourierovy řady tohoto signálu. Pomůcka $\text{sinc}(\frac{\pi}{2}) = 0.64$, $\text{sinc}(\frac{3\pi}{2}) = -0.21$.

viz A

$$|c_0| = , |c_1| = , |c_2| = , |c_3| =$$

Příklad 17 Signál se spojitým časem $x(t)$ má spektrální funkci $X(j\omega)$. Napište vztah pro argument spektrální funkce zpožděného signálu $y(t) = x(t - 0.1)$.

viz A

$$\arg Y(j\omega) = \arg X(j\omega) - 0,1\omega$$

Příklad 18 Systémy se spojitým časem mají impulsní odezvy ve tvaru kladné a záporné "rampy":

$$h_1(t) = \begin{cases} 1-t & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases} \quad h_2(t) = \begin{cases} -1+t & \text{pro } 0 \leq t \leq 1 \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$$

Napište výslednou impulsní odezvu, pokud jsou tyto systémy zapojeny paralelně, a komentujte výsledek.

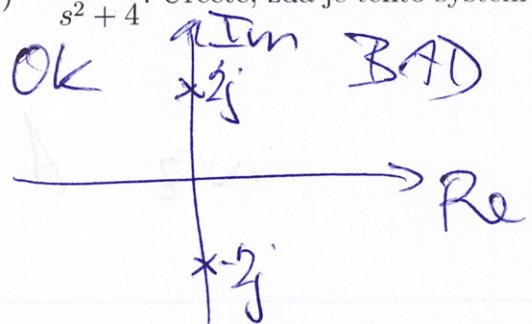
viz A

Příklad 19 Systém se spojitým časem má přenosovou funkci $H(s) = \frac{1}{s^2 + 4}$. Určete, zda je tento systém stabilní.

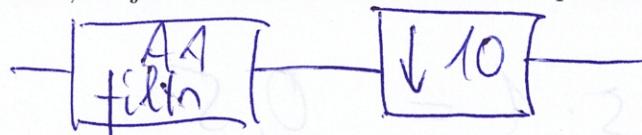
viz A

$$s^2 + 4 = (s + 2j)(s - 2j)$$

póly v $\pm 2j \Rightarrow$ na místě stability

Příklad 20 Diskrétní signál má vzorkovací frekvenci $F_{s1} = 100 \text{ kHz}$. Je potřeba jej převzorkovat na $F_{s2} = 10 \text{ kHz}$. Napište postup nebo nakreslete schéma, jak toho dosáhnete. Pokud bude potřeba nejaký filtr, uveďte, na jaké vzorkovací frekvenci bude pracovat a jaká musí být jeho frekvenční charakteristika.

$$\text{měrní frekv} \quad \frac{F_{s2}}{2} = 5 \text{ kHz}$$

viz A